

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Egy fogolyszöktetés birói mérlegelése.

Irta: *Justus.*

Az új katonai bünvádi perrendtartás, a mint azt az eddigi tapasztalatokból tudjuk, igen messzemenő jogokat biztosít minden vádlottnak a védekezésre. A követelmény csupán az, hogy ez a védekezés a törvény korlátain belül mozogjon és adatai való tényekre legyenek alapítva.

Gyarló emberek vagyunk mindannyian. S e gyarlóság nemcsak szándékos cselekményeinkben, hanem gyakran jóhiszemű tetteinkben és vétkes vagy vétlen mulasztásainkban is jelentkezik.

Figyelmesség, a kötelesség pontos teljesítése, a törvények, utasítások és szabályok ismerete és helyes megértése megóvnak ugyan bennünket a bűnbe sodródástól, de közismert dolog, hogy amint a legjobban vértezett harcokban is mindig akad megsebezhető része, úgy a legóvatosabb viselkedés mellett is bűnbe keveredhetik az ember.

Ilyen esetekben aztán az a fő, hogy a bajbakerült ember ne veszítse el a fejét, hanem gondolja meg jól az esetet, gondolatban fontolja meg annak minden részletét, mert ha szándékosan, vagy mulasztás útján elkövetett bűncselekményének mások által felismert súlyosító körülményei mellett, annak enyhítő vagy mentő körülményeit is fel tudja fedezni és mentességére idejekorán előadhatja, már féligmeddig nyert ügye van.

A csendőrlegénység a polgári büntettek elítéléséből is gyakran értesülhet olyan esetekről, hogy a különben büntetlennel terheltnak látszó vádlott bűne a birói vizsgálat folyamán megállapított, esetleg a védő által felfedezett valamely ténykörülmény folytán, vétséggé minősítetik vagy ha büntettként bíraltatik is el, sokkal enyhébb elítélés alá esik, amint azt a vádló (a kir. ügyész) indítványozta.

De ugyancsak előfordul ennek az ellentéte is; amennyiben a főtárgyalás során addig ismeretlen olyan adatok is merülhetnek fel, amelyek figyelembe vétele mellett a közvádoló kénytelen az előző indítványát megváltoztatni és súlyosabb büntetési tételt kell indítványoznia.

A birói ítéletek olvasgatása tehát amellett, hogy sok téves felfogást eloszlathat, másrészt alaposabb megállapításokra készíteti az előzetes kivizsgálással megbízott egyént és a kötelesség pontos teljesítésére is serkent. De egyidejűleg módot ad arra is, az így szerzett ismeret, hogy az, aki nem szándékosan, hanem véletlenül, esetleg mások mulasztása folytán bűncselekmény gyanúja alá kerül, már az ellene elrendelt előnyomozat során, esetleg később a birói vizsgálat vagy a főtárgyalás idejében helyesen tudjon védekezni.

Az alábbiakban egy előfordult esetet fogok ismertetni, amelyben egyik bajtársunk amellett, hogy maga is kétségtelenül vétkes mulasztást követett el szolgálatteljesítés közben, mégis részben mások mulasztása és ebből származó jóhiszeműsége folytán került a honvédegyész által büntetvé minősített, de a bíróság által vétséggé lefokozott bűncselekmény vádjára alá.

Maga az eset nem is olyan rendkívüli: úgyszólván mindennap előfordulhat. S talán éppen ez volt az oka, hogy úgy a vádlott, mint az őt szolgálatba eligazított őrsparancsnok kevés súlyt helyeztek az ezen szolgálati eljárást szabályozó utasítás rendelkezéseire s figyelmen kívül hagytak olyan körülményeket, amelyeket a szolgálatot teljesített csendőrnek okvetlenül ismernie és szemelőtt tartania kell, annál is inkább, mert csak ezek tudatában alkalmazza vagy alkalmazhatja azokat az erőhatalmi illetőleg óvrendszabályokat, a melyek az ilyen szolgálatteljesítésnél esetleg szükségessé válhatnak.

Az eset a következő:

Egy járásbíróóság felhívta az x-i őrsparancsnokságot, hogy meghatározott időben két előzetes letartóztatásban levő nőt, a járásbíróósági fogdából vegyen át és kísértesse be az illetékes kir. törvényszékhez.

Hogy a két nő büntetés-e vagy nem s hogy mily bűncselekménnyel — büntetlennel-e vagy vétséggel — vannak terhelve, arra nézve a felhívás semminemű felvilágosítást nem nyújtott, holott az egyik nő gyermekölés büntetvé, a másik pedig többrendbeli lopás miatt volt előzetes letartóztatásban.

Az őrsparancsnok e fontos adatok hiányában valószínűleg maga sem tartotta fontosnak ezt a szolgálatot

Hegedüt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA
STOWASSER J. cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserzés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

és a mostani viszonyok között az sem lehetetlen, hogy egy csendőrnél több nem állott rendelkezésére, maga pedig szintén okkal (esetleg ok nélkül) nem akarta elhagyni az őrsöt, elég az hozzá, hogy egy csendőrré bizta az egyhelyen átveendő és egyhelyre szállítandó két nő kísérését.

A csendőr át is vette a két nőt. De mivel sem az őrsparancsnokától az eligazításkor, sem az átadó hatóságtól a nők átvételekor semmiféle különös figyelmeztetést nem kapott és maga is elmulasztotta a köteles érdeklődést aziránt, hogy mily büncselekménnyel vannak az átvett foglyok terhelve, veszélyesek-e, megszökésüktől tartani lehet-e? ő sem alkalmazott semmiféle óvrendszabályt velük szemben, hanem csakugy szabadon, bilincselés nélkül szállította be őket a vonatba.

A vonat, amelyen utaztak, történetesen ugynevezett viczinális vasut volt, amelyről köztudomásu, hogy még az alföldön, a teljesen sík területen is nagyon mérsékelt menetben közlekedik, ez esetben pedig hegyesvidéki viczinálisról levén szó, a vonat menetének lassúsága még fokozottabb volt úgy, hogy — tréfás szójáték szerint — csak az ült rá, akinek nem volt sietős az utja.

A kísérő csendőr még erre sem volt figyelemmel s így megtörténhetett, hogy az idő alatt, amit ő — természeti szükségét végezve — az illemhelyen töltött, az őrizet nélkül maradt foglyok közül az, aki a többrendbeli lopással volt terhelve, a lassan haladó vonatból egy alkalmas helyen kiugrott és megszökött, minek következtében a kísérő csendőr feljelentés, majd ennek folyamánaképpen a katonai büntető törvénykönyv 235. paragrafusára szerint minősülő őrszolgálati köteleességsértés büntette miatt vád alá került.

A kivizsgálási jelentésben, mint a tényállás helyes ismeretéhez szükséges adat, fel volt ugyan említve, hogy a két nő egyike lopás büntette, a másika pedig gyermekölés büntette miatt volt terhelve s miután a *szökés megtörténte után* maga a csendőr is bizonyára érdeklődött ez iránt és így tudomására juthatott ez a körülmény, ő sem tagadta, hogy ismerte és tudta ezeket az adatokat; arra azonban a kivizsgáló nem gondolt, vajjon a terhelt csendőr a nő szökése előtt-e vagy csak már az után tudta meg az adatokat, még kevésbé jutottak — úgy a terhelt csendőr, mint a kivizsgáló — a kivizsgálás során arra a feltevésre, hogy az e tekintetben fennforgó, ténykörülmény a cselekmény minősítésére és az ítélet kiszabására döntő befolyással lehet, így aztán ez, mint megállapított ténykörülmény nem is szerepelt.

A honvédugyész szintén nem vette figyelembe az imént említett felderítetlen körülményeket, sőt mint alább ki fog tűnni, nem is tartotta ezt szükségesnek tisztázni, ennél fogva ennek a fontos körülménynek tisztázása nél-

kül vádolta meg a terhelt csendőrt őrszolgálati köteleességsértés büntetével a hadosztálybíróóság előtt.

A hadosztálybíróóság azonban eme téves nézetből eredő mulasztást a főtárgyaláson felderítvén, megállapította, hogy a vádlott csendőr a kísért nők bűnösségi fokáról és azok veszélyességéről *nem tudott*, arra sem a hatóság, sem az őrsparancsnoka által figyelmeztetve nem lett, a fokozottabb elővigyázatot tehát ez okból mulasztotta el. Ez alapon tehát mellőzte a bíróság a honvédugyész indítványát és vádlott csendőrt csupán az őrszolgálati köteleességsértés vétségében mondotta ki bűnösnek s ematt ítélte is el.

Vádló (a honvédugyész) az ítélet ellen a katonai bünvádi perrendtartás 358. §-ának 10. pontja alapján semmisségi panaszszal élt ez ítélet ellen s annak megokolásában azt állította, hogy a haditörvényszék törvényt sértett akkor, amikor vádlottat azzal az indokolással, hogy ez az őrizetére bizott fogolynak büntetettrel való terheltégéről tudomással nem birt, a kbt. 235. §-ába ütköző őrszolgálati köteleességsértés büntette helyett, csak a kbt. 242. §-a szerinti vétségben mondotta ki bűnösnek, mert — mint megokolta. — *az ily gondatlanságból elkövetett cselekmény elbírálásánál mellékes az a kérdés, vajjon a vádlott tudta-e, hogy az őrizetére bizott foglyot büntetett terheli-e vagy sem.*

A m. kir. legfelsőbb honvéd törvényszék ezt a semmisségi panaszt alaptalannak találta és annak helyt nem adott.

E határozatának indoklásában kimondotta a legfelsőbb honvéd törvényszék, hogy:

«A fogoly megszökésének gondatlanságból való elősegítése csak akkor képez büntetett, ha a tettes (vádlott) tudta, hogy az őrizetére vagy kísérésére bizott fogoly büntetettrel van terhelve.»

Ugyanis:

«A kbt. 142. §-ából, amely szerint a katonai állományú egyének katonai büntettekben vagy vétségekben a köteleességsértés fontosságához és a következmények káros voltához fokához képest válnak bűnössé, továbbá, a kbt. 235, 236, és 242. §-ainak egybevetéséből következik, hogy a fogoly megszökésének gondatlanságból való elősegítése, az alanyi bűnösség nagyobb foka miatt is, csak akkor képez büntetett, ha a tettes tudta, hogy az őrizetére bizott foglyot büntetett terheli.»

«Ennek az állapotnak a helyessége a Csendőrségi II. szolgálati utasítás 69. §-ának ama rendelkezéséből is következik, hogy a kísérendő egyének, akik különösen veszélyesek, vagy akikkel szemben fokozottabb elővigyázat szükséges, az átvevő csendőrrészeseknek az átadó hatóság által külön megjelölendők.»

«Miután pedig ez esetben az elsőfoku (hadosztály-)

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

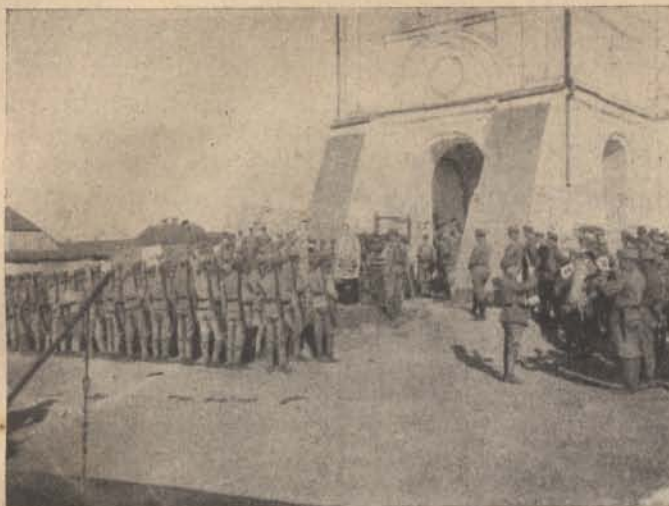
ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általában elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Arjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapítottát 1847-ben.

Pápai Ferencz őrsv. cz. őrmester temetése.

biróság tényként állapította meg, hogy az átadó járás-biróság vonatkozó átiratában (az őrshez intézett felhívásában) nem tett arról említést, hogy a kísérendő fogoly büntetlennel van terhelve vagy hogy ellene fokozottabb elővigyázat használandó, sem pedig az őrsparancsnok nem figyelmeztette a vádlottat erre s így a vádlott erről tudomással nem bírhatott, ennél fogva az elsőfoku bíróság a vádlott cselekményét (mulasztását) helyesen tudta be a kbtk. 242. §. szerinti vétségnek, miért is a legfelsőbb honvéd-törvényszék a katonai bünvádi perrendtartás 371. §. 2. bekezdéséhez képest, a semmiségi panasznak helyt nem adhatott.»

★

A m. kir. legfelsőbb honvéd törvényszék eme határozata tanulságos példát nyújt az őrsparancsnokok és a fogolykísérettel vagy őrizettel megbízott csendőrrjárőrök részére arra nézve, hogy hasonló szolgálat teljesítése vagy teljesítettése előtt, már a foglyok átvételénél mire terjesszék ki a figyelmüket.

A csendőrségi I. szervezeti utasítás 5. §-ának első bekezdése ugyanis a következőkre figyelmezteti a csendőrt:

«A csendőrség szolgálatát a fennálló utasítások és saját előjárói parancsai szerint önállóan teljesíti.»

Nézzük már most, mit tartalmaz az utasításnak a fogolykíséretre illetve őrizetre vonatkozó része?

A csendőrségi II. szolgálati utasítás, részben már fentebb is idézett 69. §-a egészben a következőket tartalmazza:

«A csendőrség — felhívásra vagy megkeresésre — foglyok, rabok, fegyenczek vagy máskülönben közveszélyes személyek őrkísérésére is köteles. Ily esetben azon átveendő egyének, kik különösen veszélyesek vagy, akikre nézve fokozott elővigyázat szükséges, az átvevő csendőrnek az átadó hatóság által külön megjelölendő.»

Az őrsparancsnoknak tehát, mihelyt a felhívást megkapja, elsősorban kötelessége azt vizsgálni, vajjon a hatóság felvette-e felhívásában ezeket az adatokat? És, ha — mint ez az ismertetett esetben is történt — nem vette fel, őrsparancsnoki kötelességéből kifolyólag neki kötelessége ez iránt érdeklődni és a szükséges adatokat megállapítani, azokat a kíséző járőrnek tudomására hozni s azt a szükséghez képest kellő figyelmeztetéssel ellátni.

A csendőrségi II. szolgálati utasítás 166. §-ának első mondata: «A szolgálat végrehajtására szükséges rendelkezéseket az őrsparancsnok tartozik megtenni...» egyenesen kötelezi erre.

Ugyancsak erre a kötelességre oktat a 169. §. első bekezdése is, amely szerint:

«Az őrsparancsnok a szolgálatba elinduló csendőröket a meghagyott szolgálat végrehajtására nézve mindenkor részletesen utasítani, őket a szabályok szemelött tartására figyelmeztetni tartozik.»

Még közelebbi vonatkozásban van a jelen esettel az ugyane §. harmadik bekezdése, amely szerint:

«Rabok kísérése esetében hasonló pontossággal teljesítendő az elindítás és a szemle... a rabokra is kiterjesztessék, a minél úgy a fennálló általános szabályok (tehát a csendőrségi II. szolgálati utasítás 69. és következő §-ai) valamint a hatóságtól vett utmutatások is mérvadók.»

Mindezeket egybevetve, nyilvánvaló, hogy az esetben ha a hatóság elfelejti az őrsparancsnoksággal a fentebb-ementett körülményeket közölni, az őrsparancsnoknak állásbeli kötelessége ezek megtudása iránt a lépéseket megtenni és járórét kellőleg kioktatni. — De kötelessége magának a szolgálatot teljesítő járőrnek is az esetben, ha sem a hatóság, sem az őrsparancsnok meg nem tette azt, mert önállóan teljesített szolgálata helyességéért felelősséggel tartozván, e követelménynek csak úgy tehet

Pápai Ferencz őrsv. cz. őrmester temetése.

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégly ára 2 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

eleget, ha a szolgálatával összefüggésben álló minden körülmények ismeretének teljesen a birtokában van.

Nehogy azonban félreértés legyen a dologból, mint önként értetődő kötelességre rámutatok itt, hogy a fentiekből sem az őrsparancsnok, sem a szolgálatot teljesítő csendőr nem vonhatja le azt a következtetést, hogy csak a büntetellel terhelt vagy csak a különösen veszélyesnek megjelölt foglyok őrizetét vagy kíséretét kell fokozott éberséggel és szigorú elővigyázattal teljesíteni, hanem csak azt, hogy ezekkel szemben az általában előírt kötelességszerű elővigyázatot még inkább fokozni, szigorítani kell; az utasítászerű felügyeletet és előrelátható óvintézkedést azonban a csekélyebb jelentőségű büntetellel vagy vétséggel terhelt foglyok kísérésénél, sőt még az egyszerű tolonczkíséretnél sem szabad elmulasztani.

De megszivlelhető utmutatást, hogy ne mondjam: figyelmeztetést nyújt a fentebb ismertetett legfelsőbb honvéd törvényszéki határozat, az előforduló hasonló esetek — és más esetek — előzetes kivizsgálását teljesítő részére is.

A kivizsgálásnál sohasem szabad az egyoldalúság mellett maradni. Annak teljes tárgyilagossággal kell felölelni az eset valódi tényállását. A cél sohasem legyen a *szándékos bemártás* vagy a *bajból mindenáron való kihuzás*, hanem az, hogy az eset tényállása teljesen tisztán kerüljön az eset elbírálására hivatott parancsnokság vagy hatóság elé.

A rokonszenv vagy ellenszenv érvényesítésére a kivizsgálási részletes jelentés fel nem használható és ilyen érdekeknek mindenáron való érvényesítésével nem is szabad a kivizsgálási jelentésekben feltűnést kelteni.

De nem szabad helyet adni ezekben a jelentésekben a feltevéseknek sem. Az olyan *feltételes állításokat*, hogy a terhelt vagy gyanúsított *tudhatta, láthatta, ismerhette* stb., mindig kerülni kell, mert — mint a fentebb ismertetett határozatból is kivehető — perdöntő fontosságú csak az: *tudta-e, látta-e, ismerte-e?* Szóval egy *határozott* és nem a *feltételes* ténykörülmeny.

E követelmény helyességére eklatáns példa maga az ismertetett eset is.

Felhozható volna ugyanis a vádlott terhére, hogy ő már abból a körülményből is *tudhatta* volna, hogy büntetellel terhelt foglyokat kísér, mert azok előzetes letartóztatásban voltak és e letartóztatás további fentartására mutatott az, hogy a csak vétségek felett ítélkezhető járásbírósnak a fogdájából a törvényszéki börtönbe kísérték őket.

Viszont egyedül abból a körülményből, hogy reá, mint egy főből álló járőrre, két fogolynak, gyalog és vasuton való kísérését bízták s reájuk nézve semmiféle különös figyelmeztetést nem kapott, épen a legveszélytelenebbek-

nek *hihet*te foglyait s épen ezért minden aggályoskodás nélkül hagyta magukra azokat, pár pillanatra a bár lassu menetben haladó vonaton, mert jogosan *gondolhatta*, hogy nem súlyos bűnnel vannak terhelve, tehát sem megszökésre, sem esetleges öngyilkosságra nem *vetemedhetnek* rövid idejű távolléte alatt.

A feltevésekre, a lehetőségekre alapított okoskodás tehát — amint látjuk — pro és kontra helyt álló itt; büntető ítélet kimondására azonban már azért sem volna elfogadható, mert úgy a vádló mint a vádlott illetve az utóbbinak a védője, kifogyhatatlan feltevésekkel és ellenfeltevésekkel hozakodhatnának elő a birói tárgyaláson, amelyek mindegyiké leronthatná ugyan a másik értékét és súlyát, de igazságos ítélet hozatalára még sem nyujtanának alapot.

Ott, ahol szabálytalanság, törvényellenesség fordul elő, a fennálló szabályok, utasítások és törvények rendelkezései a kivizsgálót is arra kötelezik, hogy szorosan azok követelményeinek felderítéséhez alkalmazkodjék, és a tényállás minden adatait csak a határozottan megállapított való tényekre fektesse.

Ezeket kívül még — tekintettel a csendőrség sokoldalú és különleges szolgálati viszonyaira — a tényállás helyes megvilágítása érdekében, a csendőrségi utasításnak és más különleges rendelkezésnek, az előforduló esetekkel kapcsolatos határozmányaira való rámutatás illetve azoknak előtérbe állítása, úgy a vádra, mint a védelemre nézve nagyon is helyén való.

Egy ilyen reális alapra fektetett jelentés nemcsak a bírósági eljárás megkönnyítését szolgálja, hanem ezzel a megkönnyítéssel az eljárás hosszadalmasságát is csökkentvén, vádlott helyzetét is megnyugtatóbbá és türethetőbbé teszi.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A dohány.

Mióta csak minden 200-adik trafikban lehet egy-egy elbujt szivart vagy pakli dohányt vásárolni, azóta meging sokat beszélnek a dohányról.

Hogy a dohányzás ártalmas, tagadhatatlan tény és hiábavaló volna ez ellen rekriminálni azzal, hogy a dohányzásnak esetleg jótékony hatása is van vagy lehet egyes esetekben, mint a hogy sokan egész komolyan azzal érvelnek, hogy a dohányzás csillapítja az éhséget és kielégíti, illetve elhallgattatja a korgó gyomort, csillapítani képes az epeztő szomjuságot és hogy — ezzel ellenkezőleg — az emésztést is elősegíti és javítja. Mondják emellett még azt is, hogy a dohányzás csillapítólag és jótékonyan hat az idegekre, megkönnyebbülést nyújt a megerőltető testi vagy szellemi munkában elfáradt idegeknek és ez okból állítják, hogy vadászoknak, harcban álló és megerőltető küzdelmekben kifáradt katonáknak igen értékes és pótolhatatlan élvezeti czikk.

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10—12—15—20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

HARMONIKA

10—12—15—20 korona
finomabb 2 soros 30—40—50 kor.

GRAMOPHON

40—50—60—70 korona
legfin. acél óraműszerkezettel

A zsilvölgyi szénbányák. — A vulkáni bánya siklója.

Arról azonban a dohányzás apostolai rendre megfelelnek, hogy a felsorolt úgynevezett jótékony hatások csak látszólagosak és tudni se akarnak róla, hogy az összes dohányok — és pedig nemcsak az olcsóbbfélések, de még a legfinomabb havanna és keletindiai dohányok is — a kieregetett füstfelhőkben veszedelmes mérgeket, mint kénsavat, szénsavat, szénoxydgázt, kéksavat és methilamint tartalmaznak és visznek a levegőbe, a melyek azután nemcsak magára a dohányzóra veszedelmesek, de káros hatással lehetnek a többi közelben álló nem dohányzókra is, mert igen gyakori eset, hogy a dohányfüst rossz közérzést szül s a gyengébb szervezetűeknél károsan hat az idegekre aragy tüdő- és torokbajokat idéz elő.

A dohánynak legfontosabb alkotórésze — és épen ez benne az élvezeti-cikk, de egyuttal a mérge is — a nicotin néven ismert alkaloid, ami egyedül csak a dohányban fordul elő. Ám a nicotin az egyik legerősebb és leggyorsabb hatású, halált is okozó mérge, a mit bizonyít az is, hogy például belőle csak egy csepp is elégséges ahhoz, hogy megölje a házinyulat, öt csepp kioltja a legerősebb kutya életét; ellenben egy félcsepp ha belejut az ember gyomrába, három napig tartó fejfájást, idegrendszerzavarokat, kábultságot, lélegzési zavarokat, szívdobogást, állmatlanságot és ájulást okoz.

Az érett nyers dohánylevélben átlag 1·9—2 százalék, a száraz, fermentált és feldolgozásra kész dohány 1—4 százalék nicotint tartalmaz, egyik fajtánál többet, a másikon kevesebbet. Ennek a nicotintartalomnak egy része az elégségnél ugyan megsemmisül, de még mindig elég marad meg ahhoz, hogy mérgező hatása legyen és a dohányzó embernél idegrendszerbeli zavarokat és rossz közérzést okozzon. Emlékezzünk csak vissza legelső dohányzási kísérletünkre! Ritka az a dohányos, a kinél az első néhány szippantás után nem jelentkezett nyomban a homlokán az izzadság, a szédülés, hányinger és több más efféle érzés.

A dohányzás káros voltáról nem lehet vitatkozni. A káros hatás természetesen legveszedelmesebb az ifjúságra, a melynek még nem elég erős és ellentálló szervezete mellett a nicotin mérgező hatása sokkal erőteljesebb, mint a felnőtt férfinnál. A fiatalság dohányzása ellen tehát minden eszközzel küzdeni kell. Ám megfontolandó a dohányzás kérdésében a közgazdasági vonatkozás is.

Évente sok millióra rug az, ami az elfogyasztott dohányáruban füstbe megy. És évente sok milliót adunk dohányért a külföldnek a mi kétszeres, sőt százszoros fontosságú dolog épen most, a világháborúban, a mikor valóságos öngyilkosság számba megy a pénznek, az aranynak a külföldre való kivitele. Mert ez a kivitt pénz és arany rontja a mi pénzünk értékét, devalválja a valutát. Ebből a szempontból vizsgálva a dolgot, elsőrendű államérdek a dohányzás korlátozása s főként fontos az, hogy a dohányosok hazafiasságból is mondjanak le arról, hogy olyan dohányárukat fogyasztanak, a melyek a külföldről szerezhetők csak be és amikért tehát arannyal kellene a külföldnek fizetni.

KÉPEINKHEZ.

Egy bajtársunk harcztéri temetése.

A bajtársi kegyelet mélyen átértett megnyilvánulása tárul elénk arról a két képről, a melyeken egyik hősi halált halt bajtársunk idegenben, a harcztéren történt eltemetetésének a községi templom előtti szertartását és a gyászmenet részleteit mutatjuk be olvasóinknak.

A m. kir. 32. honvéd gy. ezredhez harcztéri szolgálatra beosztott Pápai Ferencz I. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester ugyanis f. évi szept. hó 9-én a wolhyniai harcztéren, ellenséges srappnelltól találva, hősi halált halt. Örömben és szenvedésekben osztályosai: csendőri és hadseregbeli bajtársai valóban megindító kegyelettel gondoskodtak az életében is szeretett hős bajtárs eltemetéséről, amennyiben szeptember 10-én megható gyászünnepély keretében nagy számmal kísérték ki öt utolsó útjára, kiváló jelét adván ezzel is annak az együtterző, összetartó bajtársi kapcsolatnak, amely a külön-külön csapattestekhez tartozó, de egy közös, magasztos czélért küzdő bajtársakat egyesíti. A valóban megható gyászünnepélyen, amelynek a különleges viszonyok között is igazán impozáns rendezése Papp Dezső százados, ezred-segédtsz. fenkölt gondolkodását dicséri s amelyen nagyszámu tiszt társaságában maga az ezredparancsnok is résztvett, a hadosztály református táborigyelmezője mondott megindító bucsuztatót, szivreható szavakban ecsetelvén a harcászati életét és sorsát, a király és a haza iránti magasztos kötelességeket, amelyeket a hősi halált halt Pápai Ferencz őrmester is éppen úgy, mint több százezer bajtársunk, utolsó lehelletéig hősi önfeláldozással teljesített.

Büszkeségtől megilletődött szívvvel gondolunk megdicsőült bajtársunkra, aki messze idegenben, a wolarodungysnkai temető 9. számú sírjában talált örök nyugóhelyet. De ha messze vetette is a sors tőlünk és hazájától, a nemzet és bajtársak kegyelele örökdi a hős örök álmait felett!

A zsilvölgyi szénbányák.

Az osztrák-magyar-román harcztér egyik gazdaságilag igen fontos területét mutatják azok a képek, a melyeket a jelen számunkban közreadunk. A zsilvölgyi szénbányák ugyanis hazánk szénbányái között a legjobb szénét szolgáltatják s emellett oly óriási termelő képességűek, hogy évszázadokig üzemben tarthatók lesznek. A gazdasági kérdések azonban háttérbe szorulnak most a háborús viszonyok mellett, a mennyiben a Zsilvölgy területébe eső Petrozsény és vidéke a románok hadüzenete folytán háborús területté vált s az azóta eltelt rövid idő alatt már kétszer is gazdát cseréltek a zsilvölgyi szénbányák.

Körülbelül 30 éve, hogy a bányászszakértők felfedezték a zsilvölgyi szénbányák óriási értékét s máris három bányatársaság tartotta állandó üzemben a kimeríthetetlennek látszó telepeket. Tudták ezt jól a románok is és mivel nekik is nagy szükségük volna a szénben nagybőségű eme bányatelepekre, és mivel a szurduki és vulkáni szorosok valósággal kapui Románia felé a Zsil

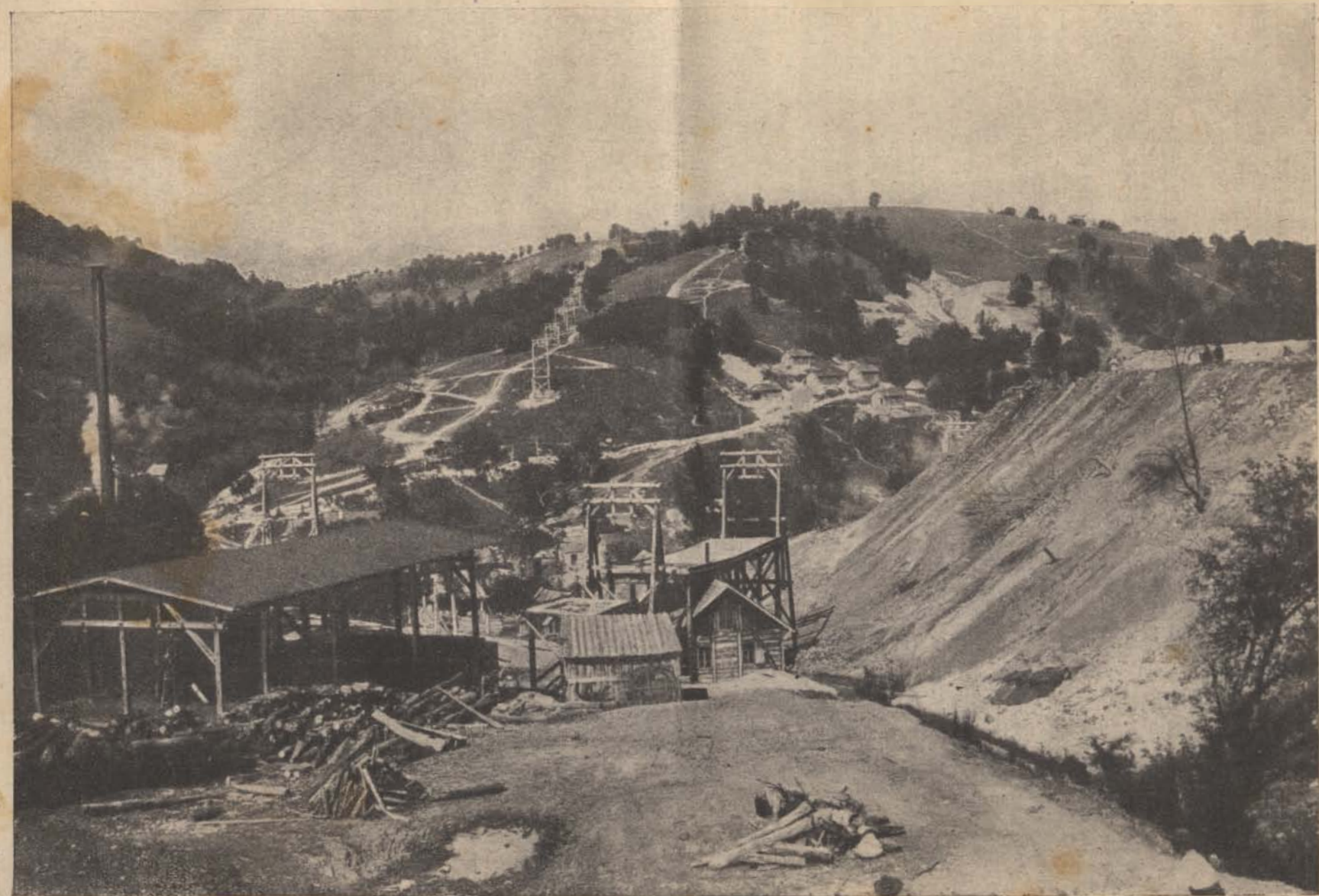

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi díszvarrógépek. — Világhírű tünékkül pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

A zsilvölgyi szénbányák. — A lupény-livazsényi bányatelep.

völgyének, a hadüzenet pillanatában már átlépték a határt az említett két szoroson s felhasználván a határ védtelenségét, úgyszólván feltartóztatás nélkül törtek előre Petrózseny felé. Itt azonban a csendőrség a hozzá beosztott népfelkelőkkel, valamint a bányász-zászlóaljjal együtt megállította a román csapatok előretörését s feltartóztatta őket addig, míg a lakosság nagy része elmenekülhetett.

Bár vitézül küzdöttek az előbb említett csekélyszámu csapataink, kellő segítség hiányában még sem tarthatták magukat s át kellett engedni eme fontos területet az ellenségnek. De még be sem fészkelhette magát a hivatlan vendég, már változott a hadihelyzet s előretolt csapatrészeink oly erővel és lendülettel támadtak a rendesen még el sem helyezkedett románokra, hogy azok pár nap alatt jónak látták a román területre való visszahuzódást s csak akkor vállalkoztak újabb előretörésre, mikor a visszahuzódás hírére tetemes erősítést kaptak. Azóta váltakozó szerencsével folynak a hadműveletek a jóformán teljes épségben maradt bányaművekért, a hadihelyzet jelenlegi állásánál fogva azonban bizton remélhetjük, hogy óriási értékű bányáink és a hozzátartozó befektetések nem jutnak román használat alá.

HIREK.

Egy sikeres nyomozás elismerése. Az elmúlt nyár folyamán, gróf Eszterházy Miklós Mórícz csákvári föld-birtokos erdőre, Czvizek Ferencz eltűnt. Nagy Vendel járásörmester, váli járásparancsnok a nyomozást bevezetvén, Hegedüs György II. örsv. cz. örmester, csákvári örsparancsnok és Pandur Ferencz alesuti örsbeli csendőr cz. örmester beható támogatásával, az eltűntet egy hónapig kereste, míg hulláját a határban elásva megtalálta. Ezután egy igen nehéz körülmények között, de nagy körültekintéssel és szakavatottsággal keresztülvezetett nyomozás során sikerült nevezett járőrnek az erdőörön elkövetett gyilkosság tetteit kipuhatolni és az igazságszolgáltatás kezeibe juttatni. Gróf Esterházy Miklós Mórícz, a járőr ügyes nyomozásának elismerésül 300 koronát ajánlott fel, a járőr tagjainak megjutalmazására, minthogy azonban ez összeg ily célra elfogadható nem volt, a csendőrség iránti elismerését olyképen óhajtotta kifejezésre juttatni, hogy az összeget a csendőrségi internátus javára engedte át. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Adományok, Jeszenszky József örmester Nyitra novákról, a háborúban megsebesült csendőr egyének javára 4 koronát, a laborczfői csendőr-különítmény a Vörös kereszt javára 6 koronát, míg a császártöltési örs legénysége, az erdélyi menekültek felségélyezésére, 7 korona 20 fillért juttatott hozzánk. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Csendőrlégénységi kitüntetések a mögöttes országrészben teljesített szolgálatokért. Mint lapunk mai számának hivatalos részében olvassuk, Ő császári és apostoli királyi Felsége, a harctéren szerzett érdemeknek bőséges elismerése közben, a mögöttes országrészben teljesített csendőrlégénységi érdemeket méltóztatott legkegyelmesebb elismerés útján jutalmazni. — A magyar csendőrség, amely hivatásának mindenkor teljes magaslatán állott, ezuttal is jól kiérdemelt erkölcsi jutalomban részesült, amennyiben 5 arany érdemkeresztet, 10 koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, 105 koronás ezüst érdemkeresztet,

7 koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, 20 koronás vas érdemkeresztet és 2 vas érdemkeresztet juttatott neki a legfelsőbb Haduri kegy. Fáradságos, tetet és lelket őrölő szolgálatainknak legkegyelmesebb jutalmazása újabb erőt fog nekünk kölcsönözni, hogy a legválságosabb időkben és a legnehezebb körülmények között is, lankadatlan buzgalommal, eskünkhöz hiven, becsülettel és vitézül teljesítsük nehéz, de nekünk kedves feladatainkat, megtartva és öregbitve eddigi jó hírnevünket.

Erdélyi menekültek üzenetei. Szelindek (Szeben-megye) községből elmenekült Gáspár Dávid csendőr örmester, örsparancsnok neje, aki jelenleg Kevermesen (Csanádmegye) tartózkodik, kéri férjét, hogy leveleit és pénzküldeményeit a kevermesi csendőr örsparancsnokság útján juttassa el hozzája. — Vén András örmester, oláhbrettyei örsparancsnokot egy nagyon közeli rokona kéri, hogy címét a tótkomlói örsrel sürgősen közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

A francia és angol asszonyok. Svájci ujságok írják, hogy ámbár mindent elkövetnek a francia és angol lapok, mozgószínházak és varieték, hogy a francziák megértsék az angolokat és az angolok a francziákat, még sem koronázta eddig siker ezt a kölcsönös fáradozást. Csakis a németek ellen való gyűlöletben egyezik a jellemük, de kulturában, izlésben, erkölcsben és művészi dolgokban annyira különböznek egymástól, hogy együttértésük még ezekben a nagy pillanatokban is szinte lehetetlen. Erről a kérdésről ír a «Times» párisi tudósítója is, a ki azt a témát tárgyalja, hogy a francia asszony miképpen viselkedik az angol férfiak és asszonyok inváziójával szemben, a kik most szinte ellepik Páris. A francia asszony a háborúban megmutatta, hogy számos kiváló tulajdonsággal rendelkezik. Megmutatta, hogy, milyen vendégszeretet lakik benne, a mikor idegen menekülőköt kellett ellátnia. Legérdekesebb azonban annak a vizsgálata, hogy milyen viszony van a francia és az angol asszonyok között, a kik az utóbbi időben tömegesen keresik föl Páris. A legtöbb francia nő azt hiszi, hogy minden angol asszony szüffrazsett és éppen ezért nem is szimpatizál vele. Hogy ezen a barátságatlan viszonyon javítson, egy-két francia nő késznek nyilatkozott arra, hogy Angliába utazik és ott fölolvasásokat tart, a melyekben azonban politikáról nem lesz szó. Fontos az is, hogy a francia nők egyre inkább vágyakoznak arra, hogy megismerjék az angol hölgyeket, azonban csak a vágyakozásnál maradnak, mert a szigetlakók kiismerése nagyon nehéz feladat. Képzhető, hogy ha már a «Times» is beismeri, hogy a két ország asszonyai nem bírják megérteni egymást milyen lehet az angolok és francziák közötti a viszony Észak-Franciaországban, a hol jelenleg több százezer angol telepedett meg.

Az angol repülő nadrágja. Egy német ujság írja, hogy egy légi harcban a német repülők «leszedtek» egy angol aeroplánt, úgy hogy az a lövészárkba hullott. Az egyik angol tiszt azonnal meghalt, a második sértetlen maradt, csak éppen a nadrágja hasadt ketté. A németek rendkívüli udvariassággal fogadták és ellátták étellel-itallal. Az angol tiszt aztán lassankint magához tért, végül már bizalmasan beszélgetni kezdett és keservesen panaszkodott a nadrágja fogyatékoságáról, a mely most megakadályozza az elesett bajtárs temetésén való részvételben. A jó német fiuknak megesett rajta a szívük,

az egyik gyorsan gépére kapott, az angol állások fölé röpült és ledobta a fogoly angol esdeklő irását egy nadrág érdekében. Kis idő múlva aztán angol repülőgép jelent meg a német lövészárkok felett és ez egyszer békés csomagot dobott le: a kért nadrágot honfitársuk számára.

Vándorló orosz harangok. Egy kievi ruthén nyelvű lap jelentése szerint a megvert és visszavonuló oroszok nemcsak Lengyelországból, de a kiűritett orosz tartományokból is jobbára mind leszédtek és magukkal vitték az orthodox és a katolikus templomok harangjait, a melyeket Minskbe szállítottak és ott a harangokat a hadvezetőség vette pártfogásába. Az átvétel és leltározás alkalmával megállapították, hogy a harangok legtöbbször lengyel avagy latin nyelvű felírás van s e felírásokból konstatálható az is, hogy a harangok nagy része igen régi korból származik s több akad olyan is, a mit a 15. században, a kereszténység behozatalának idejében öntöttek Littau városában. Több felírás mellől hiányzik az évszám, ellenben e helyett az akkor uralkodott királyok neve van följegyezve és így állapították meg azt, hogy néhány harang a Jagellok, illetve Kázmér király, több pedig Zsigmond király idejéből való. Felsőbb parancsra a minski harangok most újra vándorutra kelnek, a mennyiben valamennyit Moszkvába szállítják s a katonai hatóság ott fogja az egyes hadiszergyarak közt szétosztani, hogy a béke és a hit szimbolumaiból municiót, halált és pusztulást okozó gyilkos szerszámokat állítsanak elő.

A hajóösszeütközések meggátolása. Zürichből jelentik: A milanói «Corriere della Sera» londoni távirata szerint Isaaco, a Marconi-művek igazgatója kijelentette, hogy Marconi olyan találmány megszerkesztését fejezte be, a mely a parancsnoki hidra alkalmazva, a legnagyobb ködben és sötétségben is lehetetlenné tesz minden hajóösszeütközést.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjünk ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

P. L. Borsá. A szolgálati szabályzat I. rész 53. §-a mérvadó.

Akáczvira. Bár elnevezésük illetve címük csendőr címzetes őrmester, de az altiszti rangsorba nem számíttanak be.

8888. Legalább öt évi kifogástalan szolgálat van előírva.

H. P. Sümej. Állandó (nem tábori) egészségügyi intézetben gyógykezelt csendőrnek az oda történt átadás napjával, a készült-ségi (hadi) pótdíj helyett rendszeresített különös pótdíjra való igénye megszűnik.

10. szám. A visszatartásra vonatkozólag nincs semmi rendelkezés.

Temes. Gondoskodás tárgyát képezi. Részleteket még nem közölhetünk.

Szerbia. 1. A vezénylés nem meghatározott időre történt, tehát felváltás nincs kilátásban. 2. Nem tudjuk.

H. F. Kistelek. Előírva nincsen.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

a m. kir. csendőrség állományában:

alezredesekké:

1916. évi augusztus hó 1-ével:

1916. évi augusztus hó 1-ei ranggal a következő őrnagyokat:

simonyi és varsányi Simonyi Józsefet (1. rangszám), az V., Gömöry Lászlót (3. rangszám), az I. és Borhy Sándort (4. rangszám), a III. számú csendőrkerületnél;

őrnaggyá:

1916. évi augusztus hó 1-ével:

1916. évi augusztus hó 1-ei ranggal:

Sikorszki Zsigmond századost (1. rangszám), a VII. számú csendőrkerületnél.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a hadidiszitményes 3. osztályú kalonai érdemkeresztet:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül:

kossuthi és udvardi Kossuth Kálmán, a 15. honvéd gyalogezrednél beosztott IV. csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak;

az arany érdemkeresztet:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataik elismeréséül:

Schwarz Mózes és Ambrus József törzsrőrmestereknek az I., Oláh Mihály járásőrmesternek és Jaroch Vilmos törzsrőrmesternek, a II., Horovitz Sámuel törzsrőrmesternek, a IV. számú csendőrkerületben;

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Magyar László, Korcsmáros Mihály, Göndör György, Wolf János, Kovács György II., Bordás József és Horváth János járásőrmestereknek, Csonka András, Molnár Sámuel és Fehérvári László őrmestereknek, a IV. sz. csendőrkerületben;

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréséül:

Magerle Gyula őrmesternek az V. Pletikoszich Márton őrmesternek, a II., Gáspár József őrsvezető cz. őrmesternek, Rád László és Roska János csendőr cz. őrmesternek, az I., Spitzer Márton és Bartók Dániel csendőr cz. őrmestereknek, az I., Kádár Bálint, csendőr címzetes őrmesternek, a III., Tánczos Kálmán őrsvezető cz. őrmesternek, a IV., Weszerle Ignác őrsvezető cz. őrmesternek és Kovács József csendőr cz. őrmesternek, az V., Tóth György csendőr cz. őrmesternek, a VI., Guzrány Antal csendőr cz. őrmesternek, a VII. számú csendőrkerületben;

Vizes lábak

ellen csak úgy védekezhetünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoláló hatású **CAMPOLIN**, törvényileg védett vízhatlan borkenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa cégtől, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Ujpesten: Árpád-ut 40. szám.

a koronás ezüst érdemkeresztet:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataik elismeréséül:

Kárpáti Sámuel törzsőrmesternek, a honvédelmi minisztérium 16. osztályában, Török István törzsőrmesternek, a belügyminisztérium csendőrségi osztályában, Babér Győző törzsőrmesternek, a csendőrfelügyelőségénél, Keresztes József, Horváth József, Porumba József, Szolga Albert, Gombás Dániel, Janka Csiki Antal járásőrmestereknek, Botschmer János törzsőrmesternek, az I., Bardócz Salamon, Illyés István III. járásőrmestereknek, Benedek Márton, Tóth Antal I., Mancel János, Krajcsovic István, Kiss Péter, Bezdán Kálmán és Abos Ferencz törzsőrmestereknek, a II., Matuz György, Lamos Árpád Fejes István, Gálfi Illés, Balogh József II., Pál Péter, Hatala Mihály járásőrmestereknek, Lányi Lajos, Szabó Antal, Gubicza Gyula, Tomek Gyula, Nagy Ernő, Vitál Gyula, Zsigmond Lőrincz, Zagyva István, Csiszér József törzsőrmestereknek, Szalay Pál őrmesternek és Bucsán Dániel őrsvezető cz. őrmesternek, a III., Kázmér Benjamin, Bongár János, Kázmér Ferencz járásőrmestereknek, Pálfi János, Csajkovics Sándor, Mureczkó István, Kalmár Ignác, Uszka Pál és Tamba György törzsőrmestereknek, a IV., Juhász István, Kollár Mihály, Csölle, András Nagy István I., Borisz István járásőrmestereknek, Gálik Tamás, Béres Gusztáv, Olexik József, Földvári Károly és Farkas József I. törzsőrmestereknek, az V., Sütő Jakab, Schnobel István, Raffai Ferencz, Barcsi János, Tompek József, Nagy Lajos I., Vlasits János, Szalai János, Nagy Ferencz I., Baranyi András és Barasics Kálmán járásőrmestereknek, Gesztesi András, Farkas Illés Törzsök Pál, Bayer József, Horváth Károly és Kardos Lajos törzsőrmestereknek, a VI., Nagy József, Árus József, Debreczeni József, Antal Lajos járásőrmestereknek,

Csekme Károly, Jakó Lajos, Klisch József, Grosz József, Bartók Mihály, Polgár József, Németh József I., Imecs Márton törzsőrmestereknek és Kiss János II. őrmesternek a VII., Vidi János, Kovács Ferencz, Lőrincz István, Lázár Kálmán járásőrmestereknek, Bagarus József, Steiger Antal, Grecu Dávid, Lukács János, Balogh Miklós és Márton István törzsőrmestereknek, a VIII. sz. csendőrkerületben, továbbá Németi István és Huba István törzsőrmestereknek a csendőrségi felszerelési anyagraktárnál, Oláh Ferencz, Szlatki Pál járásőrmestereknek és Bodonyi Gábor törzsőrmesternek, az országos csendőriskolánál, Stefkó Ferencz, V. számú csendőrkerületbeli törzsőrmesternek, beosztva a pozsonyi honvéd kerületi parancsnoksághoz, Máthé Miklós, III. számú csendőrkerületbeli törzsőrmesternek, beosztva a legfelsőbb honvéd törvényszékhez, Vargha István IV., VI. sz. csendőr-

kerületbeli törzsőrmesternek, beosztva a budapesti honvéd kerületi parancsnoksághoz;

a koronás vas érdemkeresztlet a vitézségi érem szalagján:

Tamás András járásőrmesternek, a II., Kozma Sándor, Lengyel István őrmesternek, Csik Ferencz, Békési Mihály és Matisz Mihály őrsvezető cz. őrmestereknek, a IV., Mihály Elek járásőrmesternek, a VII. számú csendőrkerületben;

a koronás vas érdemkeresztlet:

Vértesi István törzsőrmesternek, a honvédelmi minisztérium 16. osztályában, Kiefer Péter járásőrmesternek és Józsa Antal törzsőrmesternek, a II., Holics Lajos járásőrmesternek, a IV., Tóth György I., Paulik János, Palatinusz János járásőrmestereknek és Illing Béla őrmesternek, az V., Szauner János, Ágoston József járásőrmestereknek, a VI., Bajkó Ferencz, Galicza József, Ivankevics Béla, Kóka András, Lajos Károly törzsőrmestereknek, Mészáros István, Soós János és Szöcs Gábor őrmestereknek, a VII. számú csendőrkerületben, Koó József, V. számú csendőrkerületbeli őrmesternek beosztva a pozsonyi honvéd kerületi parancsnokságnál, Zajzon János, III. számú csendőrkerületbeli őrmesternek beosztva a budapesti honvéd kerületi parancsnokságnál;

a vas éremkeresztlet:

Szepessy Jenő őrmesternek, a belügyminisztérium csendőrségi osztályában, Rákosi Antal, VI. sz. csendőrkerületbeli őrmesternek, beosztva a budapesti honvéd kerületi parancsnokságnál.

Adományoztatott:**a hadrakelt seregnél:**

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:

Sárosi Dániel csendőr cz. őrmesternek, beosztva a 23/II. népfelkelő hadtáp zászlóaljánál, Bertalan Sándor csendőr őrmesternek, beosztva a 32/IV. menetzászlóaljánál;

a 2. osztályú ezüst vitézségi érem:

Bodnár József őrsvezető cz. őrmesternek, a IV., Mikheller Lajos, Barabás Domokos, Topor László őrsvezető cz. őrmestereknek, a VII., Vendég Antal csendőr cz. őrmesternek, beosztva a 23/II. népfelkelő hadtápzászlóaljánál, Szilágyi Antal őrsvezető cz. őrmesternek, a VIII., Dolinszki Samu csendőr cz. őrmesternek, Weser Adolf

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra. Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☰ Telefon 153-44. szám. ☰

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek értéke és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkönél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbétét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattal mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

őrmesternek, a IV., Varga Sándor őrmesternek, a III., Balázs János csendőr cz. őrmesternek, a II., Diriczi János csendőr cz. őrmesternek, a VIII., Kentler János csendőr cz. őrmesternek, a II., Brindzár János és Sopa Péter csendőröknek, a IV. és Pipás Ignác csendőr cz. őrmesternek, az I. számú csendőrkerületben ;

a bronz vitézségi érem :

Juhász Imre csendőr cz. őrmesternek, a 15/I. csendőr portyázó különítménynél és Török István csendőr cz. őrmesternek, az I. számú csendőrkerületben.

Okiratilag megdicsértettek :

a honvédelmi miniszter ur által :

a háboruban teljesített kitünő szolgálataikért :

Lőrincz István, Szász Dénes járásőrmesterek és Kaba Márton törzsőrmester, az I., Antalfi János járásőrmester, Barta József I., Kiss Gyula járásőrmesterek, Szabó János II., Dicsőfi András törzsőrmesterek, a IV., Pataki András, Vlád Szilárd, Cséfay Géza, Pál István és Hajzer János járásőrmesterek, Nagy Lajos és Pilinger József törzsőrmesterek, az V., Horváth József II. járásőrmester, Buday Mihály törzsőrmester, a VI., Czifra János, Tompa Ferencz járásőrmesterek, Veres István, Oszoli István, Madics Imre őrmesterek, Székely József, Serény János, Fodor Márton, Bákai Lajos őrsvezető cz. őrmesterek, Kis Gyula, Máthé István, Fosztó Gyula,

Szőcs Bertalan őrmesterek, Mike Albert, Máthé Antal és Farkas Sándor őrsvezető cz. őrmesterek, a VII.,

Durkó Gábor, Szabó Ferencz, Steiner Ottó, Palatka Áron, Szabó Antal, Kotán Ferencz járásőrmesterek és Szöllösi Imre törzsőrmester, a VIII. számú csendőrkerületben, prileszi Prileszky Gyula törzsőrmester, a csendőrségi felügyelőségnél, Maliczky Béla, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester, a II. honvédkerületi parancsnok ügyésze mellé beosztva.

Előléptettek :

csendőr cz. őrmesterré :

1916. évi szeptember hó 1. évél :

Zsombori János és Belátye László, I. számú, Atanaczko György, Borlován Ignác, Baity Milutin, Vorigy Péter, Arsenov Dusan, Kovács József III., Molnár Balázs és Rudics Károly, II. számú Grisa József és Gregor Pál, III. számú, Kovács József IV., Szabados János, Gyurók Mátyás, és Szlavik János, IV. számú végül Dávid Demeter, Bende Lajos, Baki Imre, Torma Lajos, Balogh Lajos, Dupai Mihály, Mikló Sámuel, Fábíán Mihály II., Bihari János, Szigeti Sándor, Tóth János II., Bagoly Sándor, Tóth János III., Szabó Antal, Szabó György, Porcsin Ambrus, Gráma András, Bárczi József, Kovács István, Drótos Antal és Nagy Sándor II., VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök.

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébenfa felszereléssel 12 és 18 kor. Mesterművek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakát művésziessé javít.

CZIMBALOM

szab. aczélszerkezettel, részletre is. Csodáerős, tiszta hangu **TÁROGATÓ** ósrégi magyar hangszer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 kor., 80 korona és feljebb. — Finomabbak részletre is kaphatók.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kir. szab. hangszergyár **Bpest, Rákóczi-út 71.**

Fuvolák, cziperák stb. — Húrok. — Javítási műterem stb.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 18 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből, hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünétküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26. Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzethiány miatt csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** címre kérjük.

A 115955 V—b. 1916. sz. belügyminiszteri rendelet szerint

helyesbített és új nyomtatványok

nálunk már kaphatók.